

Les dimensions a l'àrea de Religió Catòlica a Secundària són:

DIMENSIÓ TRANSCENDENT I ESPIRITUAL	C1	Prendre consciència de la identitat individual i col·lectiva de l'ésser humà
	C2	Desenvolupar un autoconeixement positiu i dinàmic, així com aprendre a treballar els sentiments i les emocions com a via per al coneixement personal
	C3	Situar de manera racional i experiencial com afecta la resposta a les preguntes del misteri de la transcendència i de la immanència
DIMENSIÓ INTERPERSONAL	C4	Identificar i potenciar la consciència de la llibertat personal i el respecte actiu a les idees, creences i cultures dels altres
	C5	Aplicar el diàleg com a eina d'entesa i participació en les relacions entre les persones, cultures i religions
	C6	Conèixer el missatge d'amor de Déu per a la humanitat com a fonament de la pau, la convivència i la concòrdia
DIMENSIÓ ÈTICA I MORAL	C7	Actuar amb autonomia en la presa de decisions i assumir la responsabilitat dels propis actes
	C8	Desenvolupar habilitats per preservar i respectar la Creació i la dignitat humana
	C9	Entendre el sentit i la finalitat de l'acció humana explicitats en el magisteri de l'Església
DIMENSIÓ SOCIAL I CULTURAL	C10	Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història del país, i la pròpia de l'alumnat
	C11	Identificar la presència social i cultural de les diferents tradicions religioses, tant des de la perspectiva actual com de la perspectiva històrica
	C12	Interpretar i valorar amb respecte i sentit crític les diverses manifestacions artístiques religioses

Religió catòlica

COMPETÈNCIES

Les competències bàsiques de la matèria de religió catòlica busquen desenvolupar en l'alumne un conjunt de dotze competències que poden englobar-se en els següents quatre dimensions que són inherents a la mateixa naturalesa humana.

- Dimensió transcendent i espiritual.
- Dimensió interpersonal.
- Dimensió ètica i moral.
- Dimensió social i cultural.

Les competències resultants es vertebraran en continguts procedents tant del saber teològic i religiós, així com dels diferents camps del coneixement que es relacionen amb l'àmbit de les ciències religioses com són l'antropologia, la metafísica, la història, la filosofia, la cultura, la sociologia, la psicologia, la llengua, la pedagogia o el dret.

Aquests continguts s'estructuraran en els quatre cursos de l'etapa, segons consta en el currículum de religió i moral catòlica per a l'etapa de l'ESO, d'acord amb els següents eixos temàtics:

- El sentit religiós de l'ésser humà.
- La revelació: Déu intervé en la història.
- Jesucrist. Compliment de la història de la salvació.
- Permanència de Jesucrist en la història: l'Església.

La matèria de religió catòlica pretén que tot l'alumnat que la cursi, amb independència de la pràctica religiosa i les creences familiars, pugui adquirir les competències necessàries, tant per al lliure desenvolupament de la seva personalitat, com per a la possibilitat de gaudir d'una lliure convivència, ja sigui al nivell local, nacional o internacional.

Les diferents competències, també, pretenen mostrar com la religió es troba present en la vida de les moltes persones, entre altres en els següents aspectes:

- La transcendència. Les preguntes pels nostres orígens, per la nostra situació en el món o per la possibilitat d'un més enllà, entre d'altres.
- L'estil de vida. Les creences religioses, per a moltes persones, determinen l'alimentació, la manera de vestir, la pròpia imatge, la cosmovisió, la manera de viure tradicions i festivitats, la sexualitat o l'ètica.

- La vida relacional. Les religions esdevenen un factor d'integració de les entitats col·lectives.
- L'educació emocional. Els sentiments col·lectius són molt importants.
- Les relacions internacionals. En alguns països les seves tradicions religioses són fonaments de diferents normatives.

Aquesta presència en la vida de moltes persones i societats, tant en altres moments històrics, com en el moment present, acaba configurant la importància del saber religiós per poder de comprendre, de manera plena, el nostre món.

DIMENSIÓ TRANSCENDENT I ESPIRITUAL

COMPETÈNCIA 1. Prendre consciència de la identitat individual i col·lectiva de l'ésser humà.

Donar resposta a les preguntes que es fa l'alumnat sobre la seva pròpia existència, la seva identitat i el seu paper en el món que l'envolta.

Continguts clau

CC01. La dignitat humana, el lliure desenvolupament de la personalitat i la igualtat.

CC02. La pluralitat cultural, social i religiosa. Convivència i solidaritat.

CC03. Diferència entre fins i mitjans. Relació entre pensament i acció.

CC04. El sentit de la vida. Les preguntes existencials de l'ésser humà.

COMPETÈNCIA 2. Desenvolupar un autoconeixement positiu i dinàmic, així com aprendre a treballar els sentiments i les emocions com a via per al coneixement personal.

Aprendre a reconèixer, valorar i treballar els sentiments i les emocions per desenvolupar actituds resilients i assertives.

Continguts clau

CC05. La divinitat. La persona a imatge de Déu. La llibertat.

CC06. Els sentiments i les emocions. L'amor i la felicitat. El sofriment i la malaltia.

CC07. La divinització de les coses materials. L'egoisme.

CC08. La relacions humanes. La resiliència i l'assertivitat.

COMPETÈNCIA 3. Situar de manera racional i experiencial com afecta la resposta a les preguntes del misteri de la transcendència i de la immanència.

Contextualitzar, amb diferents testimonis, les possibles respostes al sentit de la nostra vida.

Continguts clau

CC09. La religió i la ciència. El diàleg entre ambdues.

CC10. Jesús de Nazaret. El seu pas per la història de la humanitat. La resurrecció.

CC11. Les cosmovisions de les diferents tradicions religioses. La Bíblia i la cosmovisió cristiana.

CC12. Les visions agnòstiques i atees.

DIMENSIÓ INTERPERSONAL

COMPETÈNCIA 4. Identificar i potenciar la consciència de la llibertat personal i el respecte actiu a les idees, creences i cultures dels altres

Comprendre els conceptes de llibertat de consciència i llibertat religiosa, i la presència de la religió en l'espai públic.

Continguts clau

CC13. La llibertat de consciència i la llibertat religiosa.

CC14. La presència de la religió en l'espai públic. La laïcitat.

CC15. Les tradicions religioses presents a Catalunya. L'Església catòlica i les demés confessions religioses.

CC16. Les grans tradicions religioses del nostre món. La Bíblia i els altres textos sagrats.

COMPETÈNCIA 5. Aplicar el diàleg com a eina d'entesa i participació en les relacions entre les persones, cultures i religions.

Conèixer les possibilitats dels diàleg en les relacions personals i aprofundir en el diàleg interreligiós, ecumènic i cultural.

Continguts clau

CC17. La convivència històrica de diferents tradicions religioses a Catalunya.

CC18. La presència de la religió en les relacions socials.

CC19. El diàleg interreligiós, ecumènic i cultural.

CC20. La religió i la política.

COMPETÈNCIA 6. Conèixer el missatge d'amor de Déu per a la humanitat com a fonament de la pau, la convivència i la concòrdia.

Valorar i experimentar l'essència del missatge religiós; així com saber distingir entre les diferents tradicions religioses i les sectes.

Continguts clau

CC21. El respecte a la persona, a la cultura de la vida i a la pau. Les tradicions religioses i les sectes.

CC22. El testimoni de Jesús de Natzaret de pau i d'amor per la humanitat.

CC23. Pau i treva. La contribució història del cristianisme a la pacificació de la vida social a Catalunya.

CC24. Les aportacions de les tradicions religioses a la pau, la convivència i la concòrdia.

DIMENSIÓ ÈTICA I MORAL

COMPETÈNCIA 7. Actuar amb autonomia en la presa de decisions i assumir la responsabilitat dels propis actes.

Comprendre la llibertat personal i valorar les seves dimensions de consciència i religiosa.

Continguts clau

CC25. El bé i el mal. El paradís i el pecat original.

CC26. La persona a imatge de Déu. La llibertat humana i el pecat.

CC27. La presència del mal en el nostre món i en el nostre interior. Reconciliació, confessió i reparació del mal causat.

CC28. Les bones accions com a camí per arribar a Déu.

COMPETÈNCIA 8. Desenvolupar habilitats per preservar i respectar la Creació i la dignitat humana.

Comprendre i valorar l'exercici de la llibertat de consciència i de la llibertat religiosa, tant en relació a la nostra consciència i al nostre cos, com en les nostres relacions familiars i socials.

Continguts clau

CC29. La relació entre la fe i la ciència. La vessant religiosa de la investigació científica.

CC30. Les preguntes fonamentals i els nous desafiaments.

CC31. La Creació. El paradigma de la dominació i fruïment. El paradigma de la conservació i preservació per a les generacions futures.

CC32. Les tradicions religioses davant els nous reptes del nostre món.

COMPETÈNCIA 9. Entendre el sentit i la finalitat de l'acció humana explicitats en el magisteri de l'Església

Valorar la vessant religiosa del comportament humà, encara que sigui per a negar-la o apartar-la.

Continguts clau

CC33. La dimensió personal de l'experiència religiosa. La llibertat humana.

CC34. La dimensió social de l'experiència religiosa. La vida en comunitat.

CC35. L'Església catòlica. La seva presència en el món.

CC36. El magisteri de l'Església i la doctrina social.

DIMENSIÓ SOCIAL I CULTURAL

COMPETÈNCIA 10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història del país, i la pròpia de l'alumnat

Descobrir i comprendre la presència de les diferents tradicions religioses en general, i del catolicisme en particular, en diferents manifestacions, tant històriques com culturals, que es troben presents en la nostra societat.

Continguts clau

CC37. Les arrels judeocristianes de la nostra societat. La presència històrica de les diferents tradicions religioses a Catalunya.

CC38. L'arribada del cristianisme a Catalunya. Sant Pau.

CC39. Les esglésies i els monestirs de Catalunya. La seva importància en l'articulació social i econòmica del territori.

CC40. La contribució de Catalunya a l'evangelització del món. Les ordres religioses i els missioners catalans. Sant Pere Claver.

COMPETÈNCIA 11. Identificar la presència social i cultural de les diferents tradicions religioses, tant des de la perspectiva actual com des de la perspectiva històrica.

Descobrir i comprendre el sentit i significat de les diferents concepcions, tant temporals com espacials, festes, costums i tradicions presents en la nostra societat i en el nostre món.

Continguts clau

CC41. La cosmovisió judeocristiana del nostre context social i cultural. El calendari cristià.

CC42. Les festivitats cristianes. El seu arrelament i les diferents maneres de viure-les en una societat plural.

CC43. L'Estat-ciutat del Vaticà. El seu paper evangelitzador i polític en l'esfera internacional.

CC44. Els moviments de l'Església Catòlica i de les altres confessions religioses presents en la vida social de Catalunya. La relació entre religió i política.

COMPETÈNCIA 12. Interpretar i valorar amb respecte i sentit crític les diverses manifestacions artístiques religioses.

Descobrir, comprendre i valorar la presència de les diferents tradicions religioses en general, i del catolicisme en particular, en les diferents manifestacions artístiques del nostre país.

Continguts clau

CC45. Els grans relats literaris i la Bíblia.

CC46. La presència de la religiositat en les manifestacions pictòriques, escultòriques i arquitectòniques. Les arts menors.

CC47. La presència de la religiositat en les manifestacions literàries, musicals i cinematogràfiques.

CC48. La simbologia religiosa.

ORIENTACIONS PER A L'AVALUACIÓ

L'avaluació és el seguiment i la verificació del procés d'aprenentatge de l'alumnat. L'avaluació de la matèria de religió catòlica ha de dotar-se d'instruments d'avaluació variats, complets i adequats, per realitzar el corresponent seguiment i la verificació posterior de l'adquisició gradual de les competències d'etapa. La matèria de religió catòlica conté quatre característiques rellevants per a l'avaluació rigorosa dels aprenentatges que demana:

1. L'alumnat present a l'aula té una experiència molt diversa, tant del coneixement, com de la pràctica religiosa, en funció dels costums familiars.
2. La llista de les dotze competències de la matèria de religió catòlica no és jeràrquica ni tampoc cronològica, sinó que, igual que les dimensions que les agrupen, les competències interactuen i guarden relació les unes amb les altres.

Aquesta circumstància comporta que les tècniques d'avaluació poden contemplar les quatre dimensions.

3. Les dotze competències inclouen capacitats de diferents tipus.

4. L'aprenentatge d'aquestes capacitats és dinàmic i obert i, d'una manera o d'altra, acompanya a l'alumnat al llarg de tota la seva vida.

Entre els instruments d'avaluació, en l'àmbit de les competències, adquireixen una certa importància, les següents:

- Pautes d'observació.
- Rúbriques d'elements de descoberta.
- Rúbriques d'autoavaluació i d'interavaluació.

Els criteris d'avaluació, entre d'altres, són els següents:

- Saber identificar els elements essencials de la religió catòlica, i la seva presència en l'espai públic de Catalunya.
- Saber identificar, satisfactòriament, el contingut i l'estructura de la Bíblia.
- Saber identificar les principals tradicions religioses presents a Catalunya.
- Saber identificar el contingut essencial de la llibertat de consciència i de la llibertat religiosa.
- Saber apreciar la presència de la religió en l'espai públic.
- Fer ús de l'argumentació i la reflexió, amb els continguts de la matèria, en l'anàlisi de situacions.
- Mostrar el domini de la comunicació lingüística i digital en l'anàlisi i la interpretació dels continguts de la matèria.
- Elaborar textos breus amb les corresponents argumentacions.
- Comprendre i analitzar contextos de convivència a partir del diàleg interreligiós, ecumènic i cultural.
- Utilitzar els criteris de les ciències religioses per a l'anàlisi de la societat actual.
- Saber identificar els elements de les tradicions religioses en les manifestacions artístiques.

Al final de l'etapa, l'avaluació final de resultats verificarà el grau d'adquisició de cadascuna de les competències.

L'alumnat hauria de ser capaç de donar una resposta, entre d'altres, a les següents preguntes, d'acord amb la seva la seva tradició familiar i, també, amb la seva manera de ser i d'entendre la religiositat, que poc a poc va configurant-se:

- D'on venim?
- Quin sentit té la nostra vida?

- Déu existeix?
- Quin significat té per a tu el pas de Jesús de Natzaret per la història de la humanitat?
- Hi ha vida més enllà de la mort?
- Què és la Bíblia?
- Quin és el nostre paper davant la Creació (o el nostre entorn)?
- Quin sentit té el mal en el nostre món?
- Què és la llibertat de consciència?
- Què és la llibertat religiosa?
- Què és la laïcitat?
- Quina diferència hi ha entre fe i religió?
- Per què la religió és important per a moltes persones?
- Què és el diàleg interreligiós?
- Quina importància ha tingut el cristianisme en el nostre context polític, social i cultural?
- Quina funció tenen les manifestacions artístiques religioses?

La detecció i verificació de les competències de la matèria de religió, a l'igual que la de cultura i valors ètics, proporciona a l'equip docent una informació rellevant i complementària de l'alumne que haurà de recollir-se en el seu document orientador de final d'etapa i que, al seu torn, enriqueix la seva orientació al llarg de la vida.

CONTINGUTS CLAU PER A CADA CURS DE L'ETAPA

Primer d'ESO

- CC01. La dignitat humana, el lliure desenvolupament de la personalitat i la igualtat.
- CC02. La pluralitat cultural, social i religiosa. Convivència i solidaritat.
- CC10. Jesús de Nazaret. El seu pas per la història de la humanitat. La resurrecció.
- CC15. Les tradicions religioses presents a Catalunya. L'Església catòlica i les demés confessions religioses.
- CC16. Les grans tradicions religioses del nostre món. La Bíblia i els altres textos sagrats.
- CC22. El testimoni de Jesús de Natzaret de pau i d'amor per la humanitat.
- CC26. La persona a imatge de Déu. La llibertat humana i el pecat.
- CC28. Les bones accions com a camí per arribar a Déu.
- CC35. L'Església catòlica. La seva presència en el món.
- CC37. Les arrels judeocristianes de la nostra societat. La presència històrica de les diferents tradicions religioses a Catalunya.
- CC38. L'arribada del cristianisme a Catalunya. Sant Pau.
- CC41. La cosmovisió judeocristiana del nostre context social i cultural. El calendari cristià.
- CC42. Les festivitats cristianes. El seu arrelament i les diferents maneres de viure-les en una societat plural.

CC45. Els grans relats literaris i la Bíblia.

Segon d'ESO

CC01. La dignitat humana, el lliure desenvolupament de la personalitat i la igualtat.

CC05. La divinitat. La persona a imatge de Déu. La llibertat.

CC11. Les cosmovisions de les diferents tradicions religioses. La Bíblia i la cosmovisió cristiana.

CC17. La convivència històrica de diferents tradicions religioses a Catalunya.

CC18. La presència de la religió en les relacions socials.

CC22. El testimoni de Jesús de Natzaret de pau i d'amor per la humanitat.

CC23. Pau i treva. La contribució història del cristianisme a la pacificació de la vida social a Catalunya.

CC30. Les preguntes de sempre. Els nous desafiaments.

CC33. La dimensió personal de l'experiència religiosa. La llibertat humana.

CC34. La dimensió social de l'experiència religiosa. La vida en comunitat

CC39. Les esglésies i els monestirs de Catalunya. La seva importància en l'articulació del territori.

CC43. L'Estat-ciutat del Vaticà. El seu paper evangelitzador i polític en l'esfera internacional.

CC44. Els moviments de l'Església Catòlica i de les altres confessions religioses presents en la vida social de Catalunya. La relació entre religió i política.

CC45. Els grans relats literaris i la Bíblia.

Tercer d'ESO

CC04. El sentit de la vida. Les preguntes existencials de l'ésser humà.

CC06. Els sentiments i les emocions. L'amor i la felicitat. El sofriment i la malaltia.

CC07. La divinització de les coses materials. L'egoisme.

CC08. La relacions humanes. La resiliència i l'assertivitat.

CC10. Jesús de Nazaret. El seu pas per la història de la humanitat. La resurrecció.

CC13. La llibertat de consciència i la llibertat religiosa.

CC14. La presència de la religió en l'espai públic. La laïcitat.

CC24. Les aportacions de les tradicions religioses a la pau, la convivència i la concòrdia.

CC25. El bé i el mal. El paradís i el pecat original.

CC27. La presència del mal en el nostre món i en el nostre interior. La confessió i la reparació del mal causat.

CC32. Les tradicions religioses davant els nous reptes del nostre món.

CC40. La contribució de Catalunya a l'evangelització del món. Les ordres religioses i els missioners catalans. Sant Pere Claver.

CC46. La presència de la religiositat en les manifestacions pictòriques, escultòriques i arquitectòniques. Les arts menors.

CC48. La simbologia religiosa.

Quart d'ESO

- CC03. Diferència entre fins i mitjans. Relació entre pensament i acció.
- CC09. La religió i la ciència. El diàleg entre ambdues.
- CC11. Les cosmovisions de les diferents tradicions religioses. La Bíblia i la cosmovisió cristiana.
- CC12. Les visions agnòstiques i atees.
- CC19. El diàleg interreligiós, ecumènic i cultural.
- CC20. La religió i la política.
- CC21. El respecte de la persona i l'aposta religiosa per la vida i la pau. Les tradicions religioses i les sectes.
- CC29. La relació entre la fe i la ciència. La vessant religiosa de la investigació científica.
- CC31. La Creació. El paradigma de la dominació i fruïment. El paradigma de la conservació i preservació per a les generacions futures.
- CC32. Les tradicions religioses davant els nous reptes del nostre món.
- CC36. El magisteri de l'Església i la doctrina social
- CC46. La presència de la religiositat en les manifestacions pictòriques, escultòriques i arquitectòniques. Les arts menors.
- CC47. La presència de la religiositat en les manifestacions literàries, musicals i cinematogràfiques.
- CC48. La simbologia religiosa.

Sant Feliu de Llobregat, 17 de maig de 2019